

اینورتر منبع امپدانس YZ

طلیعه بخشنده طالشان^۱، دانشجوی کارشناسی ارشد، آلفرد باغرامیان^۲، استادیار، سیدسعید محتوی پور^۳، استادیار

۱- گروه مهندسی برق-قدرت - پردیس علوم و تحقیقات گیلان - دانشگاه آزاد اسلامی - رشت - ایران - Bakhshandeh.D@gmail.com

۲- گروه مهندسی برق-قدرت - واحد رشت - دانشگاه آزاد اسلامی - رشت - ایران

۳- گروه مهندسی برق - دانشکده فنی - دانشگاه گیلان - رشت - ایران - alfred@guilan.ac.ir

۴- گروه مهندسی برق - دانشکده فنی - دانشگاه گیلان - رشت - ایران - mohtavipour@guilan.ac.ir

چکیده: در این مقاله، ساختار پیشنهادی بر مبنای اینورتر منبع امپدانس ارائه شده است. در ساختار پیشنهادی دو ترانسفورماتور با سه سیم پیچ جایگزین دو سلف اینورتر منبع امپدانس کلاسیک، شده است. ساختار جدید، دارای ضریب تقویت بالاتری نسبت به سایر اینورترهای منبع امپدانس، مستقل از مقدار D است. همچنین به منظور دستیابی به شکل موج خروجی با کیفیت بسیار بالا، شاخص مدولاسیون بسیار بزرگ (نزدیک به یک) در نظر گرفته شده که این امر باعث کاهش استرس ولتاژ در قطعات ساختار پیشنهادی می شود. روابط ارائه شده و همچنین نتایج شبیه سازی در سیمولینک نرم افزار MATLAB، کارایی ساختار پیشنهادی را نشان می دهد.

واژه های کلیدی: اینورتر منبع امپدانس، اینورتر منبع امپدانس TZ، اینورتر منبع امپدانس ترانسفورماتوری، اینورتر منبع امپدانس Y، بهره ولتاژ، شاخص مدولاسیون.

YZ Impedance Source Inverter

T. Bakhshandeh Taleshani, MSc^{1,2}, A. Baghrmian, Assistant professor³, S.S. Mohtavipour, Assistant professor⁴

1- Department of Electrical Power Engineering, Guilan Science and Research Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran, Bakhshandeh.D@gmail.com

2- Dep. of Electrical Power Engineering, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

3- Department of Electrical Engineering, Faculty of Engineering, University of Guilan, Rasht, Iran, alfred@guilan.ac.ir

4- Department of Electrical Engineering, Faculty of Engineering, University of Guilan, Rasht, Iran, mohtavipour@guilan.ac.ir

Abstract: In this paper a new topology based on "Z source inverters" is introduced. In the proposed structure, two inductors of the impedance network in conventional Z Source Inverter are replaced by two transformers with three windings. Voltage gain of the new inverter is higher than other Z Source networks with any duty cycle. In order to access high output power quality, the proposed inverter operates at a higher modulation index (near 1). Thereby, stress of switching devices is reduced. The performance of the proposed inverter is verified using the MATLAB/SIMULINK software.

Keywords: Z source inverter, TZ source inverter, trans Z source inverter, Y Z source inverter, voltage gain, modulation index

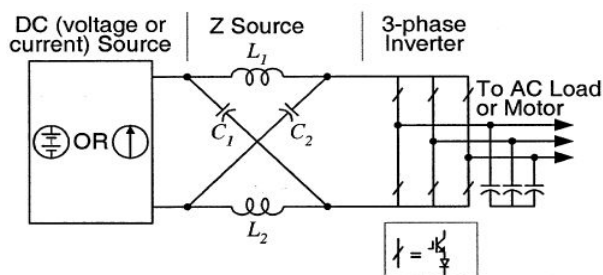
تاریخ ارسال مقاله: ۱۳۹۴/۰۹/۱۳

تاریخ اصلاح مقاله: ۱۳۹۵/۲/۱۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۲/۲۳

نام نویسنده مسئول: آلفرد باغرامیان

نشانی نویسنده مسئول: ایران - رشت - کیلومتر ۸ جاده تهران - دانشگاه گیلان - دانشکده فنی

شکل ۲: اینورتر منبع امپدانس [۳]

برای غلبه بر معایب و مشکلات مبدل‌های منبع ولتاژی، اینورتر منبع امپدانس شکل ۲ ارائه شد. ویژگی منحصر به فرد اینورتر منبع امپدانس این است که بدون توجه و وابستگی به ولتاژ ورودی می‌تواند ولتاژ ac خروجی با هر مقداری بین صفر و بی‌نهایت تولید کند. یعنی اینورتر منبع امپدانس یک اینورتر افزایشنده - کاهنده است که دارای گستره وسیعی از ولتاژ قابل تولید است. اینورترهای منبع ولتاژی و منبع جریانی کلاسیک این ویژگی را نداشتند.

رابطه ضریب تقویت اینورتر منبع امپدانس همان‌طور که در مرجع [۳] ارائه شده:

$$B = \frac{1}{1 - 2D} \quad (1)$$

که در آن D مدت زمان S.T است. با توجه به رابطه (۱) مقدار D بین ۰ تا ۰/۵ محدود می‌شود. از رابطه (۱) مشخص است که به‌منظور دست‌یابی به بهره ولتاژ بالا، D باید افزایش یابد. اینورتر منبع امپدانس کلاسیک، در حالت تئوری دارای بهره ولتاژی بی‌نهایت است، اما هرچه بهره ولتاژ بیشتر باشد باید شاخص مدولاسیون کوچک‌تری استفاده گردد و این مورد یکی از محدودیت‌های اینورتر منبع امپدانس کلاسیک است. کم بودن شاخص مدولاسیون (M) و زیاد بودن (D) باعث مشکل در کیفیت توان خروجی، استرس ولتاژ بیشتر و ناتوانی سیستم می‌شود. رابطه بین D و M با استفاده از رابطه (۲) مشهود است.

$$0 < M < 1.15(1 - D) \quad (2)$$

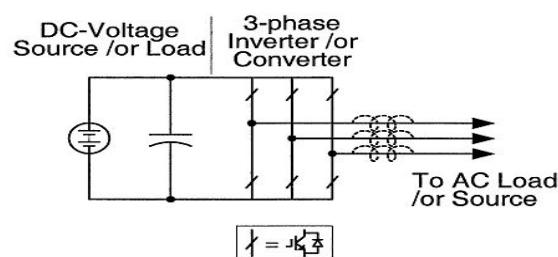
به دلیل مزایای اینورتر منبع امپدانس، بعدها ساختارهای دیگری از این خانواده معرفی شدند مانند اینورتر شبه منبع امپدانس [۴] که در آن استرس ولتاژ خازن در مقایسه با اینورتر منبع امپدانس کلاسیک کمتر است، اما بهره ولتاژ افزایشی پیدا نکرده است. به‌منظور افزایش بهره ولتاژ، اینورتر منبع امپدانس سوئیچ شده سلفی [۵]، شکل ۳ معرفی شد که بهره ولتاژ در آن افزایش بسیار زیادی داشت.

۱ - مقدمه

اینورترها امروزه در کاربردهای مختلفی مانند درایوها، تولید پراکنده [۱] و خودروهای هیبرید پیل سوختی [۲] مورد استفاده قرار می‌گیرند. اینورترهای منبع ولتاژی، شکل ۱ به‌طور گسترده‌ای در کاربردهای صنعتی مانند منبع تغذیه بدون وقفه (UPS)، وسایل نقلیه الکتریکی، سیستم‌های تجدیدپذیر مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما دارای محدودیت‌هایی هستند. ولتاژ خروجی این اینورترها دارای مقدار کم و محدودی است و نمی‌تواند از ولتاژ لینک dc بیش‌تر شود، بنابراین اینورتر منبع ولتاژی، اینورتری کاهنده در تبدیل dc/ac است و در کاربردهایی که به مقدار بیش‌تری نیاز داشته باشیم و منبع ولتاژ در دسترس محدود باشد، از یک مبدل افزایشنده dc/dc اضافی جهت به دست آوردن ولتاژ ac خروجی مطلوب استفاده می‌شود که طبقه اضافی تبدیل توان، هزینه سیستم را افزایش داده و کارایی آن را کاهش می‌دهد.

در یک مدار، تشکیل شده از کلیدهای قدرت مانند MOSFET یا IGBT، کلیدهای بالایی و پایینی هر فاز نباید، چه از طریق نویز الکترومغناطیسی و چه به‌عمد، همزمان باهم روشن شوند زیرا S.T اتفاق می‌افتد و به دستگاه آسیب می‌رساند و S.T به‌وجودآمده به دلیل نویز الکترومغناطیسی، تهدیدی جدی برای قابلیت اطمینان مدار است. بنابراین برای کلیدهای بالایی و پایینی ساق‌های مبدل منبع ولتاژی، باید (dead-time) در نظر گرفته شود که خود باعث اعوجاج شکل موج‌ها می‌شود.

اینورتر منبع امپدانس پل سه‌فاز دارای نه حالت مجاز کلیدزنی است، برخلاف اینورتر منبع ولتاژی سه‌فاز که دارای هشت حالت بود. اینورتر منبع ولتاژی سه‌فاز کلاسیک دارای شش بردار اکتیو و دو بردار صفر است (که در آن ترمینال‌های بار به ترتیب توسط کلیدهای پایینی یا بالایی اتصال کوتاه می‌شوند). اینورتر پل سه‌فاز منبع امپدانس، دارای یک بردار صفر اضافی است که به آن بردار صفر S.T می‌گویند و در آن ترمینال‌های بار توسط هر دو کلید بالا و پایین یک‌فاز، دوفاز از سه‌فاز و یا هر سه‌فاز اتصال کوتاه می‌شوند. این بردار صفر S.T در اینورترهای منبع ولتاژ کلاسیک، به‌علت ایجاد خطاهای S.T ممنوع بوده است. این بردار را می‌توان به هفت طریق متفاوت ایجاد کرد: هر کدام از سه‌فاز (۳ حالت)، دوفاز از سه‌فاز (۳ حالت) و هر سه‌فاز (۱ حالت). مشخصه منحصر به فرد افزایشنده - کاهنده بودن این اینورتر به دلیل استفاده از حالت صفر S.T و شبکه امپدانس امکان‌پذیر می‌گردد.

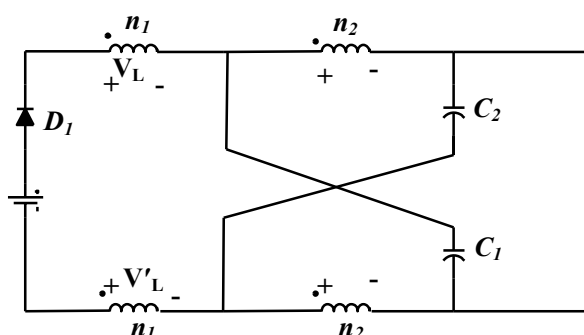
شکل ۱: اینورتر منبع ولتاژی [۳]

بهره ولتاژ اینورتر منبع امپدانس TZ از رابطه (۴) به دست می‌آید که در آن N_1 و N_2 نسبت دور ترانسفورماتور هستند.

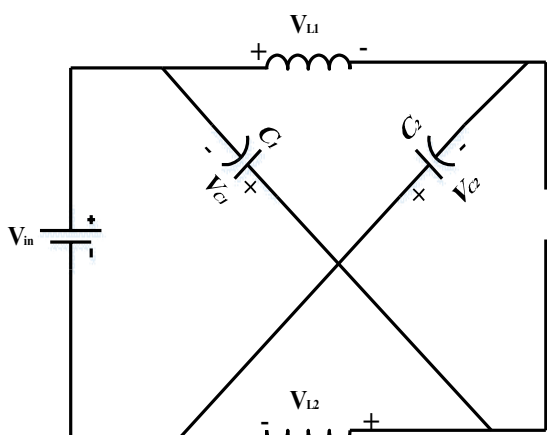
$$B = \frac{1}{1 - (2 + N_1 + N_2)D} \quad (۴)$$

در مرجع [۱۰] اینورتر منبع امپدانس بهبودیافته که در شکل ۶ نشان داده شده معرفی شد، جریان هجومی این اینورتر در مقایسه با اینورتر منبع امپدانس کلاسیک، به طور چشمگیری کاهش پیدا کرد، اما همانند اینورتر شبه منبع امپدانس، بهره ولتاژ این ساختار تغییر نکرد.

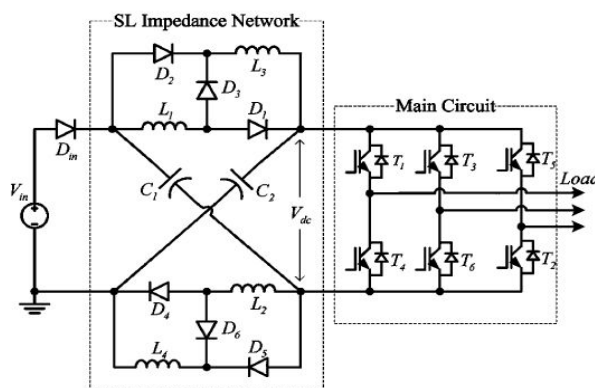
در [۱۱] ساختار جدیدی از اینورتر منبع امپدانس TZ معرفی شد که در آن برخلاف اینورتر منبع امپدانس TZ، که در آن بهره ولتاژ با افزایش نسبت دور ترانسفورماتور افزایش پیدا می‌کرد، بهره ولتاژ با کاهش نسبت دور ترانسفورماتور افزایش می‌یابد که این امر موجب کاهش هزینه می‌شود. در [۱۲-۱۳] اینورتر منبع امپدانس Y که در شکل ۷ نشان داده شده، با استفاده از یک ترانسفورماتور سه سیم پیچ در قسمت ورودی، یک اینورتر پل سه فاز و یک فیلتر در قسمت خروجی، بهره ولتاژ خروجی را افزایش داده است. این اینورتر همچنین نسبت به بقیه اینورترهای منبع امپدانس از شاخص مدولاسیون بالاتری استفاده نموده که این امر باعث کاهش استرس ولتاژ خازن می‌شود.

شکل ۵: اینورتر منبع امپدانس TZ در حالت ST [۷]

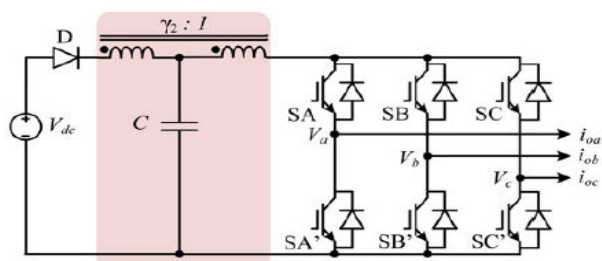
شکل ۶: اینورتر منبع امپدانس بهبودیافته در حالت S.T

شکل ۳: اینورتر منبع امپدانس سوچ شده سلفی [۵]

به منظور دستیابی به افزایش ولتاژ خروجی، روش استفاده شده در [۵]، در ساختار ارائه شده در [۴] به کار گرفته شد و ساختار [۶] ارائه شد. در [۷] با اضافه کردن چند المان پسیو به اینورتر شبه منبع امپدانس، چندین اینورتر با بهره ولتاژ خروجی بالا ارائه شدند، اگرچه ولتاژ خروجی در اینورترهای [۵-۷] افزایش زیادی داشتند اما به علت استفاده از تعداد زیاد قطعات و در نتیجه افزایش هزینه، مورد استقبال قرار نگرفتند. در سال‌های اخیر، تعداد زیادی اینورتر منبع امپدانس پیشنهاد شدند که از بین آن‌ها می‌توان به اینورتر منبع امپدانس ترانسفورماتوری، اشاره نمود. در اینورتر منبع امپدانس ترانسفورماتوری، از یک ترانسفورماتور و یک خازن استفاده شده است. در رابطه (۳)، ضریب تقویت ولتاژ اینورتر منبع امپدانس ترانسفورماتوری نشان داده شده که در آن n نسبت دور ترانسفورماتور است. با توجه به رابطه (۳) مشخص است که ضریب تقویت ولتاژ اینورتر منبع امپدانس ترانسفورماتوری با افزایش نسبت دور ترانسفورماتور و یا کاهش D افزایش می‌یابد. بنابراین به منظور دستیابی به بهره ولتاژ بالا، نسبت دور بالای ترانسفورماتور لازم است که این امر منجر به افزایش هزینه می‌شود.

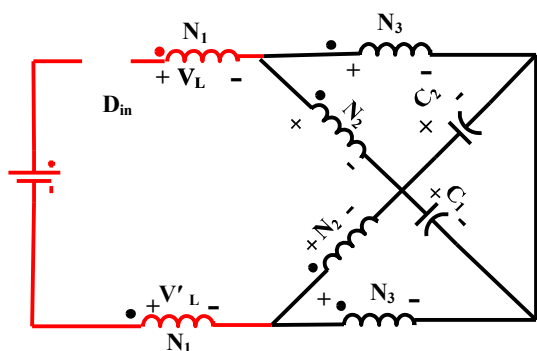
$$B = \frac{1}{1 - (1 + n)D} \quad (۳)$$

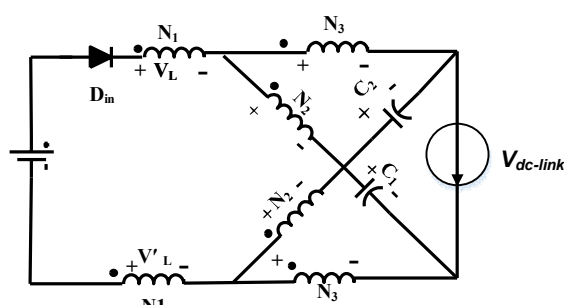
شکل ۴: اینورتر منبع امپدانس ترانسفورماری

اینورتر منبع امپدانس TZ [۹] که در شکل ۵ نشان داده شده، همانند اینورتر منبع امپدانس کلاسیک ساختاری ضربدری شکل دارد اما به جای استفاده از دو سلف، در آن از دو ترانسفورماتور با دو سیم پیچ استفاده شده است.

$$V'_{L_{ST}} D + V_{L_{N,ST}} (1-D) = 0 \quad (6)$$

شکل ۹: ساختار پیشنهادی در حالت S.T

شکل ۱۰: ساختار پیشنهادی در حالت N.ST

در رابطه (۵) $V_{L_{ST}}$ و $V_{L_{N,ST}}$ به ترتیب برابر با ولتاژ سیم پیچ شاخه بالایی در حالت ST و N.ST هستند، در رابطه (۶) $V'_{L_{ST}}$ و $V'_{L_{N,ST}}$ به ترتیب برابر با ولتاژ سیم پیچ شاخه پایینی در حالت ST و N.ST هستند، بنابراین با توجه به روابط (۵) و (۶) ولتاژ سیم پیچ ها در این حالت برابر است با:

$$V_{L_{N,ST}} = \frac{-DV_{L_{ST}}}{1-D} \quad (7)$$

$$V'_{L_{N,ST}} = \frac{-DV'_{L_{ST}}}{1-D} \quad (8)$$

با توجه به شکل ۸ در حالت S.T معادلات ولتاژ ترانسفورماتورها به صورت ذیل بیان می شوند که در آن V_{C1} و V_{C2} به ترتیب ولتاژ خازن های اول و دوم است:

$$n_{21}V_{L_{ST}} + V_{C1} - n_{31}V_{L_{ST}} = 0 \quad (9)$$

$$n_{21}V'_{L_{ST}} - V_{C2} - n_{31}V'_{L_{ST}} = 0 \quad (10)$$

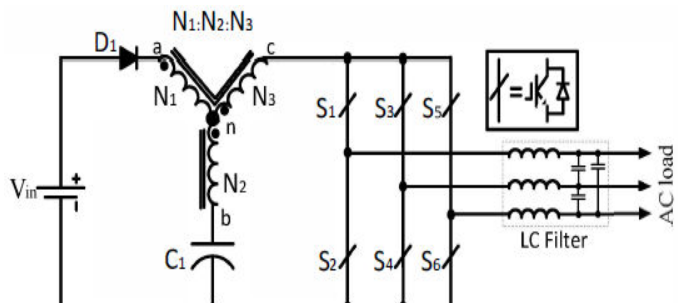
با استفاده از معادلات (۹) و (۱۰) ولتاژ هر یک از سیم پیچ های ترانسفورماتور به صورت ذیل بیان می شوند:

$$n_{21} = \frac{N_2}{N_1} V_{L_{ST}} = \frac{-V_{C1}}{n_{21} - n_{31}} \quad (11)$$

$$n_{31} = \frac{N_3}{N_1} V'_{L_{ST}} = \frac{V_{C2}}{n_{21} - n_{31}} \quad (12)$$

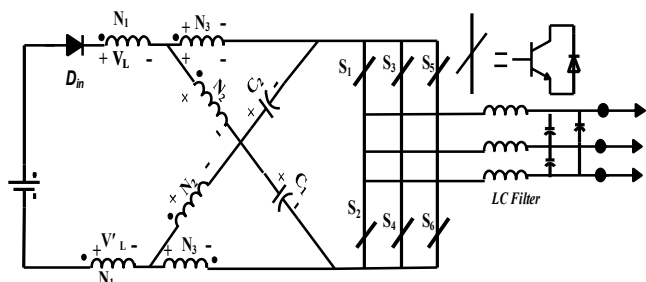
۲- اینورتر منبع امپدانی YZ

در این بخش ساختار جدیدی از اینورتر منبع امپدانی ارائه می شود که نسبت به اینورتر منبع امپدانی TZ، یک سیم پیچ بیش تر دارد و این تغییر ساختار، تأثیر به سزایی در افزایش تقویت ولتاژ دارد. در ادامه، روابط به دست آمده و همچنین نتایج شبیه سازی نشان داده خواهد شد.

شکل ۷: اینورتر منبع امپدانی Y

در مدار پیشنهادی در شکل ۸ دو ترانسفورماتور و همچنین دو خازن و یک دیود استفاده شده است و همانند دیگر اینورترهای منبع امپدانی، این ساختار نیز دارای دو حالت کاری S.T و N.ST می باشد.

شکل ۸: اینورتر منبع امپدانی YZ

۲-۱- تحلیل مداری ساختار پیشنهادی

با فرض اینکه که نسبت دور ترانسفورماتورها و همچنین خازن های C_1 و C_2 به ترتیب دارای مقادیر یکسانی باشند، شبکه امپدانی متقارن می گردد. در حالت S.T مطابق شکل ۹، پل اینورتر با روشن شدن همزمان کلیدهای بالایی و پایینی هر فاز، اتصال کوتاه می شود، در این حالت دیود ورودی بایاس معکوس شده و سیم پیچ های ترانسفورماتور در خود انرژی ذخیره می نمایند و خازن ها تخلیه می شوند.

شکل ۱۰ اینورتر پیشنهادی را در یکی از هشت حالت N.ST نشان می دهد که متشکل از شش حالت اکتیو و دو حالت صفر است، در این حالت دیود ورودی هدایت می کند، در نتیجه خازن ها شارژ شده و سیم پیچ های ترانسفورماتورها، انرژی دریافتی خود را از منبع به مدار تحویل می دهند.

با توجه به اینکه ولتاژ متوسط هر یک از سیم پیچ های ترانسفورماتورها در طول یک دوره تناوب صفر است خواهیم داشت:

$$V_{L_{ST}} D + V_{L_{N,ST}} (1-D) = 0 \quad (5)$$

رابطه (۲۴) نشان می‌دهد که بهره ولتاژ ساختار پیشنهادی با تغییر نسبت دوره‌های مختلف ترانسفورماتور، تغییر می‌کند که نتایج آن در جدول ۱ ارائه شده است. این جدول نشان می‌دهد که ساختار پیشنهادی، خروجی مطلوبی را به ازای حالت‌های مختلفی از K تولید می‌کند و می‌تواند ولتاژ خروجی را افزایش یا کاهش دهد. همچنین متناظر با هر K ترکیب‌های مختلفی از نسبت دور ترانسفورماتور امکان‌پذیر است.

جدول ۱: بهره ولتاژ اینورتر پیشنهادی با نسبت دوره‌های متفاوت ترانسفورماتور

$D=0/1$ و ترانسفورماتور

$K = \frac{N_1 + N_3}{N_3 - N_2}$	$B = \frac{V_{dc-link}}{V_{in}}$	$N_1 : N_2 : N_3$	$G = \frac{V_{ac}}{V_{in}} = 0.5MB$
۲	۱/۶۶	۲:۱:۴ ۴:۲:۸ ۱:۲:۵	$\frac{0.5M}{(1-4D)} = 0.75$
۳	۲/۵	۱:۱:۲ ۴:۴:۸ ۱:۳:۵	$\frac{0.5M}{(1-6D)} = 1.125$
۴	۵	۵:۱:۳ ۴:۱۲:۱۶ ۱:۲:۳	$\frac{0.5M}{(1-8D)} = 2.25$

با توجه به جدول ۲، اینورتر منبع امپدانی کلاسیک و اینورتر منبع امپدانی ادغام شده [۱۴] دارای بهره ولتاژ یکسانی هستند اما به دلیل استفاده از شاخص مدولاسیون بسیار کوچک، شکل موج خروجی این شبکه‌های امپدانی از کیفیت چندان خوبی برخوردار نیست. اینورتر منبع امپدانی سوچ شده سلفی به‌رغم اینکه دارای بهره ولتاژ خروجی بالایی است، به دلیل تعداد قطعات زیاد مورد استفاده مقرون به صرفه نیست. در اینورتر منبع امپدانی ترانسفورماتوری و همچنین TZ به‌منظور دستیابی به بهره ولتاژ خروجی بالا، باید از نسبت دور بالای ترانسفورماتور استفاده شود. ساختار پیشنهادی به ازای نسبت دور کمتر ترانسفورماتور، بهره ولتاژ خروجی بیش‌تری ارائه می‌دهد.

۲-۲- مقایسه ساختار پیشنهادی با دیگر توپولوژی‌ها

در جدول ۲، بهره ولتاژ شبکه امپدانی پیشنهادی با شبکه‌های دیگر از قبیل ZSI، اینورتر منبع امپدانی ادغام شده، اینورتر منبع امپدانی سوچ شده سلفی، اینورتر منبع امپدانی ترانسفورماتوری، اینورتر منبع امپدانی Y، اینورتر منبع امپدانی TZ، ارائه شده است. اینورتر منبع امپدانی Y، بالاترین بهره ولتاژ را نسبت به اینورترهای ارائه شده تاکنون ارائه می‌نمود، در جدول ۳ با توجه به رابطه (۲۳)، افزایش بهره ولتاژ ساختار پیشنهادی نسبت به اینورتر منبع امپدانی Y ارائه شده است.

در روابط فوق N_1 و N_2 و N_3 تعداد دور سیم‌پیچ‌های ترانسفورماتور هستند. با استفاده از روابط (۱۱) و (۱۲) در حالت N.ST با توجه به شکل ۹، معادلات ترانسفورماتورها به صورت ذیل بیان می‌شود:

$$V_{LN,ST}^{(1+n_{21})} + V_{C1} - V_{LN,ST}^{(1+n_{31})} = V_{in} \quad (13)$$

$$V_{LN,ST}^{(1+n_{31})} + V_{C2} - V_{LN,ST}^{(1+n_{21})} = V_{in} \quad (14)$$

با جایگذاری روابط (۷) و (۱۱) در معادله (۵) و همچنین (۸) و (۱۲) در معادله (۶) ولتاژ هر یک از خازن‌ها به دست می‌آید.

$$V_{C1} = V_{C2} = \frac{(1-D)V_{in}}{1-2D(\frac{N_1+N_3}{N_3-N_2})} \quad (15)$$

ولتاژ لینک dc متناظر با پل اینورتر با استفاده از رابطه (۱۶) برابر است با:

$$n_3 V_{LN,ST} + V_{dc-link} - V_{C1} - n_2 V_{LN,ST} = 0 \quad (16)$$

$$V_{dc-link} = \frac{V_{in}}{1-2D(\frac{N_1+N_3}{N_3-N_2})} \quad (17)$$

با توجه به رابطه (۱۷)، ضریب تقویت طبق رابطه (۱۸) به دست می‌آید:

$$B = \frac{V_{dc-link}}{V_{in}} = \frac{1}{1-2D(\frac{N_1+N_3}{N_3-N_2})} \quad (18)$$

اگر در رابطه (۱۸) شاخص K به صورت رابطه (۱۹) تعریف شود:

$$K = \frac{N_3 + N_1}{N_3 - N_2} \quad (19)$$

رابطه ضریب تقویت به صورت رابطه (۲۰) بازنویسی می‌شود:

$$B = [1 - 2KD]^{-1} \quad (20)$$

همچنین اگر در رابطه (۱۹) $K = \frac{N_3 + N_1}{N_3 - N_2} > 2$ و مخرج عبارت

ذکر شده نیز بزرگ‌تر از صفر باشد ($N_3 - N_2 > 0$)، آنگاه شرط‌های (۲۱) و (۲۲) برقرار است.

$$N_1 + 2N_2 > N_3 \quad (21)$$

$$N_3 > 1 \text{ و } N_2 < N_3 \quad (22)$$

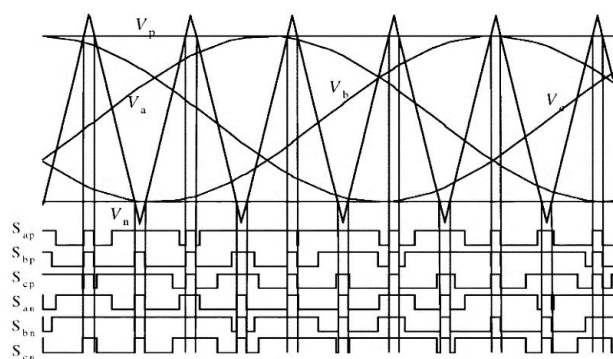
اگر شرایط ذکر شده رعایت شود، ضریب تقویت ساختار پیشنهادی از ضریب تقویت اینورتر منبع امپدانی کلاسیک و دیگر ساختارهای ارائه شده تاکنون بالاتر خواهد شد.

ولتاژ خروجی هر فاز نیز با استفاده از رابطه (۲۳) حاصل می‌شود، که در آن M شاخص مدولاسیون است.

$$V_{ac} = \frac{1}{2} MBV_{in} = \frac{1}{2} MV_{in} [1 - 2KD]^{-1} \quad (23)$$

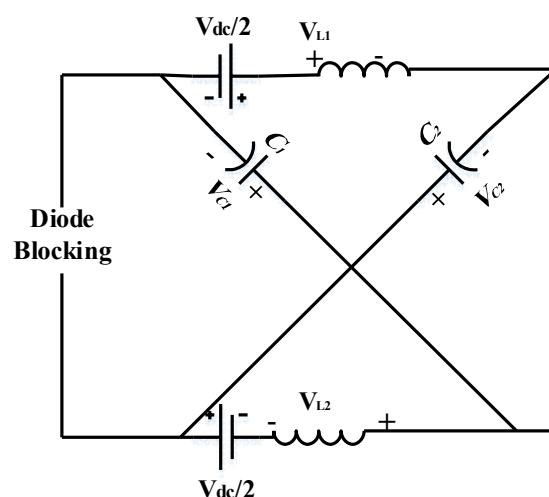
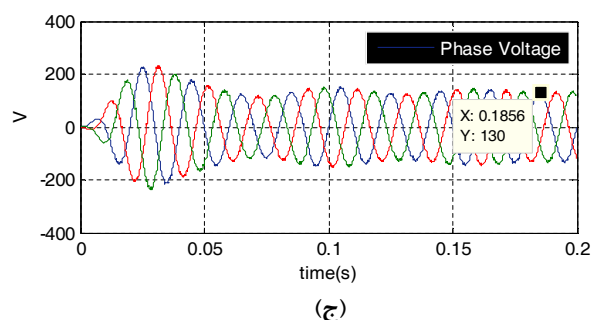
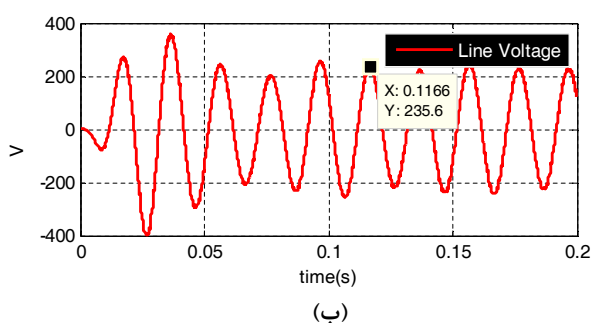
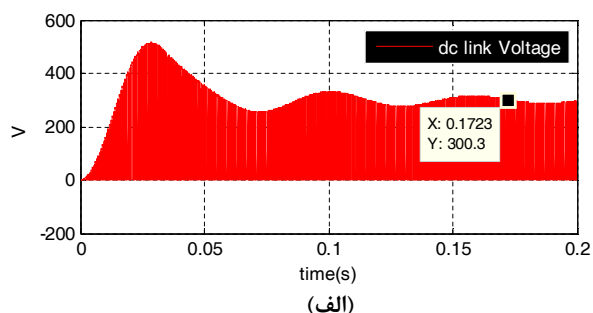
بهره ولتاژ خروجی نیز طبق رابطه (۲۴) به دست می‌آید:

$$G = \frac{V_{ac}}{V_{in}} = \frac{1}{2} MB \quad (24)$$

شکل ۱۲: سیگنال‌های S.T اعمال شده به شش کلید در روش SB

روش کنترلی در شبیه‌سازی ساختار پیشنهادی روش کنترلی تقویت ساده^۴ است، در این روش سیگنال S.T به همه بردارهای صفر در یک دوره کلیدزنی اعمال می‌شود و شش بردار فعال بدون تغییر باقی می‌ماند. مانند شکل ۱۲ دو خط مستقیم برای تشخیص سیکل کاری S.T استفاده می‌شود. از تلاقی دو خط مستقیم با سه موج مبنا، پالس‌های S.T تولید می‌شوند. هرگاه دامنه سیگنال حامل مثلثی بیش‌تر از دامنه خط مثبت مستقیم و یا کم‌تر از دامنه خط منفی مستقیم باشد، S.T رخ می‌دهد و این پالس‌ها به شش کلید اینورتر اعمال می‌شوند. در [۱۵] نتایج شبیه‌سازی در شکل ۱۳، ارائه شده است.

شکل ۱۱: اینورتر منبع امپدانی ادغام شده در حالت S.T

۳-۲- نتایج شبیه‌سازی ساختار پیشنهادی

برای شبیه‌سازی ساختار پیشنهادی از جدول ۴ استفاده شده است. در این جدول L_f و C_f و R_f به ترتیب سلف، خازن و مقاومت فیلتر پایین‌گذر و f_s فرکانس کلیدزنی هستند.

جدول ۲: خلاصه‌ای از بهره ولتاژ شبکه‌های امپدانی مختلف در مقایسه با

بهره ولتاژ ساختار پیشنهادی

شبکه‌ی امپدانی	$G = \frac{V_{ac}}{V_{in}} = 0.5MB$
ZSI / embedded ZSI	$0.5M(1-2D)^{-1}$
Switched Inductor ZSI	$0.5M(\frac{1+D}{1-3D})$
Trans ZSI	$0.5M[1-(1+n)D]^{-1}$
T ZSI	$0.5M[1-(2+N_1+N_2)D]^{-1}$
Y Source Inverter	$0.5M[1-KD]^{-1}$
Proposed inverter	$0.5M[1-2KD]^{-1}$

جدول ۳: مقایسه بهره ولتاژ ساختار پیشنهادی با اینورتر منبع امپدانی Y با

$K=4$ و $D=0.1$

Inverter	$B = \frac{V_{dc-link}}{V_{in}}$	$G = \frac{V_{ac}}{V_{in}} = 0.5MB$
Y source Inverter	$2/5$	$1/125$
Proposed Inverter	5	$2/25$

جدول ۴: مقادیر موردنیاز برای شبیه‌سازی اینورتر پیشنهادی

کمیت	مقادیر
V_{in}	۶۰ V
$C_1=C_2$	۱۰۰۰ μF
M	0/9
f_s	10KHz
L_f	1mH
R_f	22μF
C_f	50Ω

مزایای اصلی ساختار پیشنهادی، می‌توان به شکل ظاهری ساختار پیشنهادی اشاره کرد که همانند ZSI کلاسیک به صورت X حفظ شده است. همچنین از لحاظ تعداد قطعات، در ساختار پیشنهادی، تنها از دو ترانسفورماتور استفاده شده و بهره ولتاژ بسیار بالایی با تغییر نسبت دور ترانسفورماتور به دست می‌آید. مدت زمان S.T بسیار کم در نظر گرفته شده که این امر موجب بالا بودن کیفیت شکل موج خروجی می‌گردد. اگرچه این اینورتر از بهره ولتاژ بالایی برخوردار است اما نسبت به بقیه اینورترهایی که بهره ولتاژ بالایی دارند تعداد دیودهایش افزایش نیافته که این امر منجر به کاهش سایز و همچنین کاهش هزینه و تلفات می‌شود.

اینورتر پیشنهادی، به منظور استفاده در پیل‌های سوختی و یا سیستم‌های فتوولتائیک، در جایی که ولتاژ ورودی بسیار کم باید به ولتاژ خروجی بالایی تبدیل شود مناسب است. همچنین ترانسفورماتور استفاده شده در ساختار پیشنهادی، به منظور بهبود کیفیت توان خروجی باید با اندوکتانس نشی کمی طراحی شود. این مدار در حالت‌های مختلف ac/dc ، dc/ac ، dc/dc و ac/dc قابل استفاده است.

مراجع

[۱] سیما شاه‌محمدی، سیدحسین حسینی، ابراهیم بابایی،

مهران صباحی و جابر فلاح، «آنالیز تحلیلی هارمونیک‌های خروجی اینورترهای چندسطحی در حالت کلیدزنی نامتقارن»، مجله مهندسی برق دانشگاه تبریز، دوره ۴۶، شماره ۱، صفحه ۲۱۹-۲۰۹، ۱۳۹۵.

[۲] مجید ولی‌زاده، محمدرضا فیضی، ابراهیم بابایی و مهران صباحی،

«اینورتر امپدانس دو خروجی برای درایو دو موتور القایی کنترل‌شده به روش DTC در خودرو هیبرید پیل سوختی»، مجله مهندسی برق دانشگاه تبریز، دوره ۴۴، شماره ۳، صفحه ۶۶-۵۴، ۱۳۹۲.

[3] F. Z. Peng, "Z-source inverter," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 39, no. 2, pp. 504-510, 2003.

[4] J. Anderson, and F. Z. Peng, "A class of quasi-z-source inverters," *Proc. IEEE Ind. Appl. Soc.*, pp. 1-7, 2008.

[5] M. Zhu, K. Yu, and F. L. Luo, "Switched inductor Z-source inverter," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 25, no. 8, pp. 2150-2158, 2010.

[6] N. Minh-Khai, L. Young-cheol, and C. Geum-Bae, "Switched-inductor quasi-z-source inverter," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 26, no. 11, pp. 3183-3191, 2011.

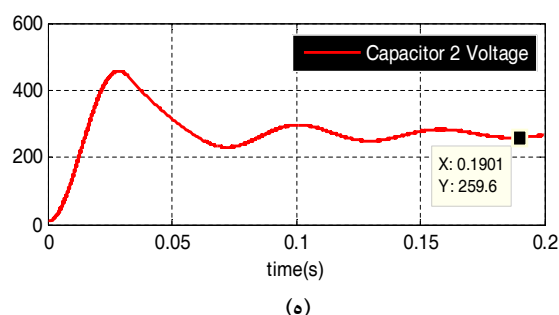
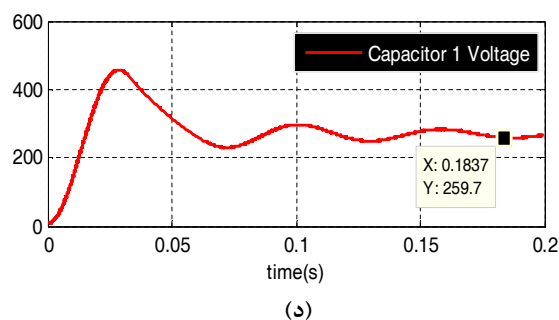
[7] C. J. Gajanayake, F. L. Luo, H. Gooi, P. L. So, and L. K. Siow, "Extended-boost z-source inverters," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 25, no. 10, pp. 2642-2652, 2010.

[8] Q. Wei, P. Fang-Zheng, and C. Honnyong, "Trans-z-source inverters," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 26, no. 12, pp. 3453-3463, 2011.

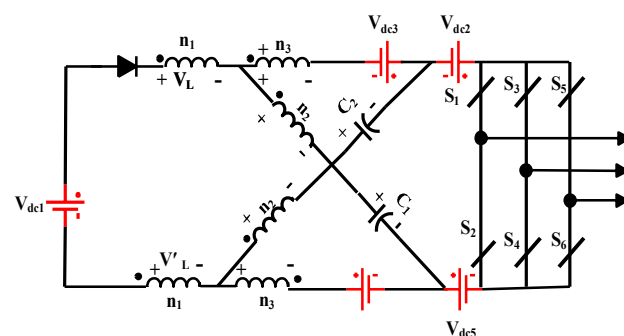
[9] M. Nguyen, Y. Lim, and Y. Kim, "TZ-source inverters," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 60, no. 12, pp. 5686-5695, 2013.

[10] Y. Tang, S. Xie, C. Zhan, and Z. Xu, "Improved z-source inverter with reduced z-source capacitor voltage stress and soft-start capability," *IEEE Trans. on Power Electron.*, vol. 24, no. 2, pp. 409-415, 2009.

[11] A. Mostaan, "Novel T-Z source inverter with High voltage

شکل ۱۳: الف) ولتاژ لینک dc ، ب) ولتاژ خط C ، ج) ولتاژ فاز، د) خازن V_{C1} ، ه) ولتاژ خازن V_{C2} اینورتر منبع امپدانس پیشنهادی

شکل ۱۴: ساختار پیشنهادی با مکان‌های ممکن برای منبع ولتاژ dc

شکل ۱۴، مکان‌های ممکن برای منبع ولتاژ را نشان می‌دهد. طبق نتایج شبیه‌سازی، تمامی حالت‌ها بهره ولتاژ خروجی یکسانی تولید می‌کنند، اما استرس ولتاژ روی خازن‌ها در حالت‌های مختلف باهم فرق می‌کند که جزئیات آن طبق جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵: جزئیات استرس ولتاژ خازن‌ها با در نظر گرفتن منابع ولتاژ در

مکان‌های مختلف

	V_{C1}	V_{C2}
V_{dc1}	۲۷۰V	۲۷۰V
V_{dc3}	۲۰۰V	۲۷۰V
V_{dc4}	۲۷۰V	۲۰۰V
$V_{dc2}=V_{dc5}$	۲۰۰V	۲۰۰V

۳- نتیجه

در این مقاله، یک ساختار جدید از اینورتر منبع امپدانس ارائه شد. در اینورتر پیشنهادی از دو ترانسفورماتور با سه سیم‌پیچ به جای سلف‌های اینورتر منبع امپدانس کلاسیک استفاده شده است. از ویژگی‌ها و

- gain and reduced transformer turn ratio,” *Power Electronics, Drive Systems and Technologies (PEDSTC), IEEE 6th International Conference on*, pp. 3-4, 2015.
- [12] Y. P. Siwakoti, G. E. Town, P. C. Loh, and F. Blaabjerg, “Y-source inverter,” *Power Electronics for Distributed Generation Systems (PEDG), IEEE 5th International Symposium on*, pp. 1-6, 2014.
- [13] Y. P. Siwakoti, P. C. Loh, F. Blaabjerg, and G. E. Town, “Y-Source Impedance Network,” *IEEE Trans. on Power Electronics*, vol. 29, no. 7, pp. 3250-3254, 2014.
- [14] P. C. Loh, F. Gao, and F. Blaabjerg, “Embedded EZ-source inverters,” *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 46, no. 1, pp. 256-267, 2010.
- [15] M. Shen, J. W. J. Wang, A. Joseph, F. Z. Peng, L. M. Tolbert, and D. J. Adams, “Maximum constant boost control of the Z-source inverter,” *Conf. Rec. 2004 IEEE Ind. Appl. Conf. 2004. 39th IAS Annu. Meet.*, vol. 1, pp. 142-147, 2004.

زیر نویس ها

¹ Uninterruptible Power Supply

² Shoot through

³ Non Shoot Through

⁴ Simple Boost Control method